

Szerkesztőségi iroda:

Dobay János könyvnyomdája,
saját házában.

Kiadó hivatal:

Winkle Gábor könyv-
árus üzlete,
főter, Prág-ház.

BÉKÉS

VEGYES TARTALMU HETILAP.

Hirdetések felvételnek Gyulán Winkle Gábornál és a szerkesztőségénél. — Hirdetési díj: 50 szóig egyszeri hirdetésnél 60 kr., 100 szóig 1 frt., kétszeri hirdetésnél 25%, háromszori hirdetésnél 50% elengedés. — Nagyobb hirdetéseknel méltányos árelengedés. — Nyiltér Garmondsora 10 kr.

Megjelen

hetenként egyszer,
minden vasárnap.

Előfizetési díj:

Három hóra . . . 1 ft
Hat hóra . . . 2 ft
Kilencz hóra . . . 3 ft
Egy évre . . . 4 ft

— Folyó évi augusztus 3-án, d. n. 4 órakor, Gyulán, a megyeház nagy termében, a békésmegyei régész- és művelődéstörténelmi egyesület tárlata, következő programmal fog megnyitástani:

1. Hymnus — Isten áldd meg a magyart — előadja a gyulai magándalkör;
2. elnöki megnyitó beszéd;
3. érdekes tudományos felolvasás, tartja Haan Lajos csabai ev. lelkész;
4. Szózat, előadja a gyulai magándalkör;

5. a megye nagy terméből a tárlati helyiségbe vonulás, s a múzeumnak — a közönség részére való megnyitása és átadása, mely alatt a gyulai zenekar a Rákoczy és Hunyady indulót játsza;

végül 6. e napon esti 1/8 órakor díszelőadás a gyulai színpadon; — a színpadnak teljes kivilágítása mellett — a hymnus elneklése, és ezután „Dobó Katicza, vagy az egri hősnők” című történelmi vígjáték.

Felkéretnek tehát a megyének lelkes fia és leányai, hogy a megyei múzeumnak ilyeszerü megnyitását, mint közérdekességű megyei ünnepélyen — minél nagyobb számmal sziveskedjenek megjelenni.

Kelt Gyulán, 1874. július 30-án.

Az egyleti rendező-bizottság
névén:
Göndös Benedek
apát és gyulai lelkész,
egyleti elnök.

A védgátokról.

Engedje meg t. szerkesztő ur! hogy a körösi védgátak ügyében és érdekében — becses lapjában közlést végett — egy szerény előterjesztést tölhessek.

En a doboziak és általában az árvízszujtotta vidékiek sorsát benső részvéttel kísérem és — mint gátmérnöknek — lehetetlen fájdalom nélkül gondolnom arra, hogy a védgátak tökéletlen volta oly szomorú eredményt, oly sok nyomort! s a részvétnek oly keserü érzelmét idézte fel!

Lehet: igaza van Lucretiusnak, ki oly szépen megénekelte, hogy kellemes dolog biztos partról nézni a tengeri viharban küzdőket; nem, — mint ha mások nyomora, gyönyörölvezt volna; hanem, — mert kellemes látni mások veszélyét, melytől magunk mentek vagyunk.

En is megnyugtató önérzettel gondolok vissza arra, hogy vidékünk, — vagy legalább az, melynek érdekei fölött örködni: szerencsés hivatásom, mentve volt az árvízveszélytől; de azért Lucretius nézete ellenében kivétel vagyok; mert lehetetlen fájdalom érzete nélkül gondolnom a rettenetes sujtó árvíz veszélyes helyzetére, melyben a felső-körösvidekiek oly nagyrésze vonaglik, anélkül hogy e

pillanatban biztosítva volna: „Mikor lesz vége ezeknek? — ezeknek a keserveknek!”

Hogy mily bensőleg átérzem én a felsőbb vidék nyomasztó helyzetét, talán eléggé illusztrálja ezen kicsinyesség is; miszerint az előbocsátott néhány szóval is eltértem, és megvallom — a benső részvétnek önkéntes nyilvánulást engedve — jól esett eltérnem a fő céltól, melyet jelen igénytelen sorokban magam elé kitűztem, jelesül: használni — ha ugyan lehetséges — a körösi védgátak ügyének.

Nagy szó! — nagy feladat! — melynek kellő megoldása egy genialis lángésznek is dolgot adhatna; míg én, a szabályozás ügyének egyszerű közvitéze nem léphetek fel a lángész igényeivel, és egyedüli érdemem, s fellépésem egyedüli indoka, a részvét, mely kedélyem nyugalmát érzékenyen megháborította.

De megkísérlem, nem-e olyan az én szívem is, mint a biblia Bethesda tava, mely akkor tett csodákat, mikor az ur anygala megzavarta.

Mielőtt azonban előadnám véleményemet arról: miként reménylen én, hogy a körösi védgátak ügyének használhatók, — érdekesnek véltem részletesen megismerni ezen körös-alvidéki érdekeltség helyzetét, védgátjaink állapotát, s ezzel összefüg-

gőleg eljárásomat. Különösebben: miként szereztetett meg e vidék nyugalma, s biztonsága az árvizek ellenében, miként kívánjuk azt jövőre is biztosítani? és a hol mulasztás történt, mi lett az eredmény?

A kákafok, halásztelki és endrőd-túri társulatok összes ártere meghaladja az 55000 holdat. A két előbb nevezett társulat védgátjai ezelőtt majdnem 30 évvel épültek; de aa 1855-iki árvíz ellenében — bár szakadás nem történt, — alacsonyoknak találtatván, lényegesen megmagasítottak; azóta pedig megülledtek és begyepesedtek; úgy hogy — különösen a halásztelkieknek nagyrésze a tökéletes jó gátak mintájául tekinthető, melyet a szélvészek által zaklatott habverés sem képes megszakítani.

Lehet gondolni, hogy ilyen gátak védelme mellett nyugodtan nézhet az érdekeltség bármely magas áradások elébe.

Nyugodtan igen! de nem tétlenül.

Alolított a szabályozás előhaladása folytán alakuló körülményeket figyelemmel kísérve, előre látta azt, hogy ha a Berettyótorok, a jobb parti védgátak kiépítése által elzáratik, s ezáltal 10000 holdnyi ártér az áradások uralma alól felszabadítottatik, a szűkebb térbe erőszakolt elem lényegesen

TÁRCZA.

KÖLTEMÉNYEK.

Irta

Miskey-Jugovics Béla.

I.

Eszményképem.

Midőn első szerelmem csalódása
Vérig sebezte keblemet:
Egy eszményképet alkoték magamnak,
Szépet, minőt a képzelet
Ihlett percben tud csak teremteni,
Melynek minden vonása isteni, —
Melyre rá gondolván szent áhitat fog el,
S megnyugszik, felvidul a zaklatott kebel;
Teljesülést tőle kérnek az ábrándok,
Mint kegyelem-képtől a hívő zarándok.

S im' szebben találtam fel eszményképem
Benned lányka, mint alkotám,
Képzelné sem merék oly szépet mint te,
Csak tul a csillagok honán.
Szemedben egy-egy napnak fénye ég,
Arczod nyájas, mint a felhőtlen ég,
Picziny ajkaidon dallá lesz a beszéd...
Oh lányka! ha te is — mit én — azt érzénéd,
Egyetlen sugara a te szerelmednek:
Bevilágitaná egész életemet!
(Gyulán, 1874. május 1.)

II.

Egy nyári éjen.

Sötét palástját elteríté
Az éj a néma föld felett:
A játszi szellő üzi hajtja,
Fönn az andalgó felleget,
Mig alatt kellemes illat-ár
Repül világgá szárnyain, —

Oly szép az éj, oly andalító,
S oly üdítő lenni idekinn!

Miként anyjának lágy ölében
Az álmos gyermek hunyorog:
Úgy pislog a sok apró csillag,
— A hold is mindjárt kelni fog —
Villámként csap le néha-néha
Rovar után a denevér,
S halkan csicsereg a kis madárka,
Ha megmozdul a falevél.

Egy szende lányka kedves arca
Lebeg szelíden most elém,
Ígészó bájjal felruházva —
Miként egy égi tünemény: —
Mi nekem oh ez ismerős arcz,
Mi vagy te kis leány nekem?
Vezérfény éltem éjszakáján,
Reményem, üdvöm, — mindenem!...
(Nagyváradon 1874. július 6.)

A bűbajos dal.*)

(Elbeszélés.)

Irta: Sipos Sándor.

Az örültek iránt mindig nagy részvét-
tel viseltem s e tekintetben ki ne értené
velem egyet! — Ama szerencsétlenek, kik-
nek értelmére mély és sötét árny borult, te-
hetetlen kisdedekeként, az embertársak jó szí-
vére vannak bizva — s ép azért, hogy ily
segélyre szorulnak, birják azok rokonszenvét

De nemcsak a szájalom és részvét in-
doka az örültek iránt való érdeklődésemnek,
hanem azon kissé önző vágy is, hogy tanul-
mányozva a szegény lelki beteg maga vise-

*) Mutatvány — a szerzőnek egy közelebb megje-
lenendő beszély gyűjteményéből.

letét, cselekedeteit, beszédét: megtaláljam az
okot, melynek romboló hatása tönkre tette
elméjét — s hogy azután — ha ismerem a
kór eredetét, megkísértem enyhülést nyuj-
tani a szerencsétlen tébolyultnak.

Ily tanulmányok és kísérletek tételére
kiváló jó alkalmam akadt, midőn ** Pál bá-
rátomat az országos tébolydához orvosnak
nevezték ki. — Pál, mint lelkiismeretes em-
ber, ezentul minden idejét és erejét az elme-
betegségek tanulmányozására fordította — s
igen jó néven vette, ha olykor meglátogat-
tam s velem közölhettem tanulmánya ered-
ményét.

Látogatásaim mind sürűbbekké váltak,
mert bár nem valék orvos, napról napra job-
ban érdeklődtem ama problematikus beteg-
ség s áldozatai iránt. Rövid idő múlva min-
dennapos vendége lettem az óriási kiterje-
désű s kitűnően szervezett tébolydának s Pál
barátommal bejárva a betegek magán szo-
báit, közös termet s a pompás kerteket, —
észlelődtünk, vitatkoztunk s egyes eseteknél
gyógymódok felől tanakodtunk.

Egykor más dolgaim miatt hosszabb
ideig nem mehetvén a tébolydába, midőn ott
végre megjelentem, Pál barátom nagy öröm-
mel fogadott s tudomra adá, hogy egy igen
„érdekes” beteg érkezett távol létem alatt;
kit azon rögeszme bánt, hogy neki szüntelen
a légbajosabb éneket kell hallania s hogy
attól nem bír elmenekülni. Különbön melan-
cholikus beteg. Egészen okosan viseli magát;
értelmesen beszél minderről, — de sehogy-
sem vehető rá, hogy szóljon valamit rögesz-
méjének indító okáról, hogy előadja, honnan
véli, jönni amaz öt üldöző ének hangokat.

Ezeket előre bocsátva, Pál levezetett a
kertbe, hol a kicsiny halastó mellett, az ár-
nyas vadgesztenye fák alá helyezett padok

egyikén érdekes arcu fiatal ember ült, ki
karjával a pad támlájára dölve, dús fürtü fe-
jét kezében nyugtatá s szemével melán te-
kintet az előtte rezgő és zizegő talombokra.
Arczán fájdalom árnya borongott, bár feke-
te szemei különös tűzben égtek. Halványsá-
gát sötét és dus haja még jobban kiemelte.
Ajka felett még csak gyöngéd pehelyzet
vonult el, — mi azt jelezte, hogy ő alig több
mint gyermek.

— Ez az, mondá Pál, midőn öt meg-
pillantva, mindketten megállottunk.

Sokáig néztük őt, a nélkül hogy sej-
tette volna jelenlétünket. Helyzetét nem vál-
toztatta, meg sem mozdult, hanem kebléből
olykor-olykor mély sohaj emelkedett — s
arcza még szomorubbá vált.

Végre oda léptünk hozzá s üdvözlöttük
őt, mit viszonzott a nélkül, hogy reánk te-
kintett volna. Kérdéseinkre helyesen s udva-
riasan felelt. Megmondta nevét, felfedte élet-
viszonyait, körülményeit s végre elpanaszol-
ta azt is, hogy őt mint üldöző egy szünet nél-
küli dal. De többet nem akart elmondani;
hiába kértük a lehető gyöngédséggel, hogy
fedezze fel a gyanítható okot, honnan ama
dal jö — s mi majd igyekeznünk fogunk eltá-
volítani az okot, vagy egyéb uton megszü-
netni az őt bántó hangokat. — Ő csak cse-
desen rázta fejét.

— Az a dal nem fog megszűnni soha
sem. Heteken keresztül jártam még ezentul
a tébolydába — s bár a szegény halvány
ifjuval minden nap találkoztam s bár ugy-
látszék, vonzódtam is hozzá, soha sem mon-
dott el olyast, miből következtethettem volna
különösen betegségének indokára. — Lelki
állapota különben ugyan olyan maradt, mi-
lyen volt ide jövetelkor, — testi egészsé-
ge sem hanyatlott láthatólag. Hanem a ke-

magasabb járási leend. Ez indokból a kácafoki társulatnál már 1872-ben indítványozta a védgátak egy lábbal magasítását, s egyszerű előterjesztésére 6000 frt azonnal megszavaztatott.

A halásztelki társulat védgátjai átaljában kielégítőbbek. Az 1870-iki árvíz alkalmával gr. Bolza József ur 7000 frt takarékpénztári összeget bocsátott rendelkezésemre, mint gátvédelmi kiadásokra felhasználhatót. „Nagyon örülök“ válaszolám a sziveskészségnek, de még jobban a reménynek miszerint kilátás van, hogy szükség nem lesz rá. — A következő igazolta véleményemet, mert a nagy összegből, — mindössze néhány száz frtot tevén a védelmi költség, — egy krajczár sem vétetett igénybe.

De ezen társulatnál meg más aggodalmat okozó esemény merült föl. — jelesül az endrőd szarvasi országtanban fekvő kis- és nagyfoki töltések, melyek egyszersmind védgátul is szolgálnak alacsonyok, és az áradás ellenében, télen havas fagyos időben magasítandók voltak. Ezek a halásztelki védgátak építése idején már fenállottak, és azok hozzájuk köttetvén, fölülről ezek védelmezik a halásztelki ártért.

Az említett 1870-iki évi válságos időben ugyan megtartattak az érintett országtani töltések; de ezen nyugtalanító alkalmat felhasználtam a halásztelki érdekeltségű indítványozni, hogy azok magasításához, bár eddigelé nem tették, részükéről is áldozattal járuljanak, indokul előadván, hogy a szükségelt egy pár ezer fírt egy éjjeli nyugtalanságot se szenvednének át, tudva: hogy egész árterük biztonságba kockáztatva van. Meg is szavaztatott a szükséges költség; és az érintett országtani töltések. — *előre kikért és ki is nyert megyehatósági engedély mellett* kellően megmagasítottak 1871-ben.

(Folytatjuk.)

A szarvasi óvodának közgyűlése 1874. július 15.

Jelenvoltak: Kuczay János elnök. Mihályi József alelnök, Kácsér Vilmos pénztár-

serv kifejezése arcán napról napra erősebb lett.

Egy rekkenő nyári délután ismét megjelentem a tébolydában — s miután tudtam, hogy Pál barátom ilyenkor el van foglalva betegével, — egyenesen a kertbe mentem, gyanítva, hogy ott találkozni fogok az érdekes halvány ifjával. — Valóban annyira megszoktam már e szegény lelki beteg társaságát, oly jól esett szívemnek — vigasztalni, biztatni őt, hogy mikor töle távoztam, mindig bizonyos fájdalmat éreztem, de egyszersmind jól esett lelkennek a tudat, hogy egy boldogtalan szenvedőnek néhány derült pillanatot szereztem.

Ma, midőn megpillantott, elébem rohant s engem erősen átölelve, oda vezetett a lombok alatt álló padhoz s maga mellé ültetve, ijedségtől reszkető hangon így szólt.

— Meglehetnék mentve az üldöző hangoktól!

— Hogyan, kérdém meglepetve, talán ön maga is belátja végre, hogy csak képzelen volt?

— Oh nem, nem, hanem ő, kitől a hangok erednek, megjelent az éjjel előttem s egy feltétel alatt megígérte, hogy megszabadít kinjaimtól. — Oh, de oly borzasztó e feltétel, hogy irtózat reá gondolni is. — Ah, a halottak kegyetlen bosszu állók!

Fejét keblére esüszgészte sokáig ült mozdulatlanul mellettem, míg végre feleszmélve, így szólt hozzám:

— Ön jó volt irántam mindig. Sokszor elűzte rövid időre bánatom okozóját. Én el akarok önnök mindent mondani. Borzasztó dolgokat fog hallani, de nem akarom titkot magammal vinni a sírba. Ily titkokkal ott sem lehetne nyugalom. Megakar e hallgatni?

Bizalmát megköszönve, kértem, hogy beszéljen s ő a következőket mondá el nekem: (Folyt. köv.)

nok, Süsz Lajos gondnok, Adami Mihály, Baghy István, Deutsch Adolf, Lányi Gusztáv, Marcsák István, Moravcsik József, Schulcz András urak.

Elnök Kuczay János ur az ülést megnyitván, miután az egylet alapító, pártoló és biztosító tag urait *üdvözlően, beszédét* következőkben adta elő, melyet mi egész terjedelmében itt közlünk:

Tisztelt közgyűlés! Midőn az 1871-ik évben hosszú szünetelés után egyletünk újra alakulására nézve a kezdeményező lépést megtettük, találkoztunk ugyan a nagy feladattól visszariadhatásra ösztönző nehézségekkel, de hála az egyletünk élén akkoriban állott, s azóta is böles tanácsával bennünket folytonosan támogató Dr. Télessy József ur ernaedetlen buzgalmának, kitaró, esüszgédést nem ismert fáradozásainak; hála közönségünk nevelés szent ügye iránt melegen érdeklődő egyeseinek, egész határozottsággal, s bátran léptünk ki az akadályokkal küzdelem terére, hol örömteljes elismeréssel hangsúlyozom, győzelmünket azon szerencsés körülmény is nagyban segítette elő, hozta létre; mikép intézetünk közvetlen vezényletére az, ez idejüleg méltó megelégedésünkre működő Kanecay József urban egy oly, hivatásának egész odaadással élő szakfőnök voltunk szerencsések megnyerni, a kihez kötött várakozásunkban nem csalótkoztunk, a kit országnak fővárosa Budapest megirigylt fölünk, mert időközben plane az országos óvoda-képző intézet-tanári székére hívott meg, de a ki inkább körünkben, s egyletünkél vágyott megmaradni, sem hogy a meghívást fogadta volna el.

De hogy visszatérjek egyletünknek érdekében az imént értett 3 éven át való fenállása alatt követett eljárásunkkal létrehozott kedvező eredmények föltüntetésére, mivel közgyűlésünknek nem lehet feladata, a legapróbb részletekre is kiterjedő jelentést ki- vánni és hallani.

A legörvendesebb körülményeként, s legelső helyen emelem ki, hogy isten segítségével, s magunk igyekezete után odáig jutottunk el, mikép e házat, melyben jelenleg együtt vagyunk, immár sajátunknak mondhatjuk, ennek tulajdonát kölcsönzött pénzen bár, de mégis megszereztük, s egyletünk nevére telekkönyveztetjük.

Örvendetes körülmény, hogy intézetünk taneszközökkel mintaszerűséget megközelítő módon s oly annyira felszerelve van, hogy noha még itt is van elég kívánni való, azért mégis önértékes megelégedéssel mondhatjuk, hogy hasonló mérvbeni szerelvényekkel kevés kisdóvoda van ellátva.

Örvendetes körülmény, hogy a legközelebbi időben utánjárásunknak sikerült a város képviselő testületénél kivinni azt, miszerint intézetünk javára a még 1866. évi május 16-án az akkori gazdasági közgyűlés által ajándékozott Benczur ház és rendőr-laktanya közötti üres telek tulajdonjoga alapítványként nemcsak végleg megszavaztatott, de sőt hogy immár a megyei jóváhagyás alá terjesztés is megtörtént, melynek bekövetkezése után már csak a telekkönyvileg írás lévén hátra, az, egyletünk további fenmaradhatását jelentékeny értékű alappal gyarapította.

Örvendetes körülmény, hogy egyletünk a nevelés szent ügyével karöltve járó céljának méltánylása iránt oly meleg érdeklődést veltünk képeket fölkelteni, mikép intézetünk javára, hálás emlékkönyvben magát megörökítő néhai Leó József végrendeletileg 500 frtot hagyományozott, mltsos báró Podmaniczky Frigyes ur pedig egy izben 200 frtot, egy izben 25 frtot, t. Lavatka Béla ur 210 frt 80 kr. értékű 40 darab aranyat, mltsos gr. Bolza Antalné urölgy 25 frtot adományoztak, és az általunk rendezett két bál jövedelme 364 frt 39 krt hozott pénztárunkba, Belopotoczky János, Somogyi Elek és Brudkovszky György urak meg 50—50 frttal alapító tagok lettek.

A mi egyletünk cselekvő és szenvedő állapotának miségét illeti, következőket van cserencsém előterjeszteni.

Három év előtt, midőn egyletünk ujonnan megalakult az akkor megválasztott pénztárnok kézzelében és egyéb értéköknyokban átvett 684 frt 88 kr.

Az 187 $\frac{1}{2}$ -ig eső egész évről vezetett,

megvizsgált s helyesnek talált számadásokból kiderült, hogy ezen év alatt a meglévő pénz alapja és az óvodának különféle című bevételei, beleértve a takarékpénztárból háznak vételére felköleszött 2000 frtot is 4687 frt 41 krt tettek ki.

Ugyanezen első egész év alatt — be- értésével a háznakra kifizetett 2000 frtnak továbbá a háznak kijavítására fordított, ugy a százalék-fizetésre sat. adott jelentékeny összegeknek, kiadott 4545 frt 48 kr., tehát a pénztári maradvány 141 frt 93 krtban állott elő.

Az 187 $\frac{1}{2}$ -iki félévi számadások szerint az előbb értett pénztári maradvánnyal együtt tett az ez idő alatti bevétel 955 frt 95 kr., kiadott 817 frt 78 kr., míhez képest az első másfél évről a pénztár maradvány 138 frt 17 krtban állt, mely összeg az ezutánra megválasztott pénztárnok kezelése alá jutott. (Vége köv.)

Levelezés.

Békés-Sz.-András július 20. 1874.

Az érdemet elismerni s azokat bizalmunkkal megtisztelni, kik rokonszenvűnknek bírák erkölcsi kötelességünk, s ha egyes köz- ségben mennél többen léteznek, kik nemosen érező szívet hordanak kebelükben, annál boldogabb az a község; s ha egy község egy humanus emberlelátot, egy közközösségben részesült emberét veszíti el, nem lehet hogy fájdalmas érzés ne keletkezzék az emberek keblében a veszteség miatt. Községünk is veszít el ez alkalommal egy köztisztelőben s általános szeretetben részesült emberét, egy oly nemes szívű tisztá jellemű emberbarátot, ki szelid bánásmódja rekonszenves magaviselete által annyira megnyerte községünk lakosainak szívet, miszerint föl- lünk eltávozására általános levertséget idézett elő. E férfiú *Urbanek Nándor* ur, ki községünkben 12 évig folytatta postamesteri hivatalát s nagy meglepetésünkre a postaigazgatóság által békési postamesterre neveztetett ki.

Nem lehet, hogy községünk ne fájjalja ily emberétől megváltást, de más részről örül- nünk kell, látva, hogy a sors jutalmazása töle el nem maradt.

Kísérje boldogság, s jólét fűszerezzé életét.

Eltávozásával nem lehet elfojtanunk egy titkos sohajt, mely keblünköl önként fakad t. i. *Boldog békésick!*

Zib Károly.

M Berény július hó 1874.

Néhány hét előtt a „Békésmegyei Köz- löny“ egyik számában megjelentek a m-berényi „Leánykoszoru“-nak 1874. június 21-én tartott junialisáról. Kevésbet mondott az a junialisról, de még kevesebb az az semmit magáról a „Leánykoszoru“-ról. Hiszem pedig vilékünk közönsége előtt nem lesz épen érdektelen ezen derék s nagytrató egye- sületnek viszonyaival közelebről megismer- kolni, a miért is nem tartom feleslegesnek alap- illetőleg „összetartási szabályai“-ból egynéhány érdekesebb részletet annyival in- kább közölni, mivel tudtommal megyénkben több ilyen egyesület nincs.

A „Leánykoszoru“ régen emlegetett eszméjének megtestesítője, a minden nemes- nek, szépnak megyeszerit ismert pártfogója és előmozdítója, városunk művelődésének, szelle- mi anyagi jólétének veterán bajnoka és szor- galmas munkása tek. Bonyhai Benő ur volt. Nem kimélt ő semmi munkát, semmi fáradságot, csak hogy ez által kedvezéseinek a „kedves fiatal hugocskák“-nak kedvét, örö- mét, javát eltalálja, s törekvéseit mint min- dig úgy most is bő siker koronázta, a meny- nyiben befolyása alatt a „Koszoru“ alig pár heti fenállása után életrevalóságának s jó- zan, nemes törekvéseinek többször világos, kézzel fogható jelét adá.

„Összetartási szabályai“-ban különösen két pont van olyan, mely az olvasót, a „Koszoru“-nak maga elé tűzött feladatával s törek- véseivel legjobban megismerteti, u. m. (1. pont)

A „Leánykoszoru“ célja a leánykák közt fenforgó vallás, nyelv-, osztály-, vagy nemzeti- ségi különbség mellözésével körükben a bi- zalmas összetartást s barátságos társalkodást létrehozni. — vannak más főképp önmive- lődési céljai is — (4 pont) A „Leányko- szoru“-nak tagja lehet minden műveltebb esa- ládból, sőt tisztességes közbesülésben álló polgári házból származott erényes leány, a ki a megalakulandó Koszornak valamely tagja által ajánlatba hozatik s a Koszoru által mint olyan felfogadtatik.

Ez ugy hiszem nem szorúl bővebb ma- gyarázatra, világosan olvasható ezen pár sor- ból, hogy a m-berényi „Leánykoszoru“ váro- sunkban a mindinkább ellentétbe helyezkedő társadalmi differenciák kiegyenlítésére s az egyes társadalmi körök közt már is magas- ra tornyosult válaszfalak lerombolására válál- kozott, s hogy e mellett programjába az önképzést, mint a művelődés szerény, de gyümölcseiben gazdag tényezőjét is felvette, s hogy ez által városunk művelődésének tör- netében mint úttörő, korszakot alkotni van hivatva. A czél szép, nemes, nagyszerű, de még szebb lesz, ha annak megvalósításához a Koszornak elég önmegtartózkodása s kellő ére- lye leend.

Üléseiről, melyek felváltva a szülei házaknál a házi asszony mint „Ör-hölgy“ felügyelete alatt tartatnak jegyzőkönyvet vezet s ezt a szülek bármikor megtekinthetik. Van arczkép albuma a Koszoru tagjai arcz- képeinek számára, van vendégeknyve s hogy a kezdet nehézségeinek leküzdése után saját könyvtára is lesz, annyival inkább li- hető, mivel a szépirodalmi művelődés szin- tén egyik jelentékenyebb feladatát képezi.

A Koszoru hivatalnokai: Bonyhai Benő tanácsadó védnök, Urszinyi Matild k. a. gondnoknő, Schvarcz Regina napló vezetőnő.

Megjegyzem még, hogy kivánatos vol- na, miszerint a Koszoru alapszabályait ki nyomtatná, habár azok hitelesítve nincsenek is, a mi nem is szükséges — s azok szét- küldése által igyekeznek magát a vidék előtt bővebben megismertetni.

M-Berény 1874. július 28-án

Cos.

M-Berény, július 31. 1874.

Ma délelőtt fél tíz órakor a harangok tűzvést jelentő hangjai kiáltották segélyre községünk munkás lakosságát. A község éj- szaki részén gyulladt ki egy ház, mely — a folytonosan tartó rendkívül meleg időjárás következtében — egészen száraz állapotban lévén, a tetőzet — mire a tűzoltó eszközök a hely színére vitettek — a lángok marta- léka lett. Hogy azonban a pusztító elem to- vább nem terjedt, a halósság e tekintetben igen dicséretes közreműködésének s a vizi- puskák igen jól alkalmazásának tudható be.

Mindnyájunk elismerését érdemlik ifju Minich Á. s Braun József, mint a vizipus- kák ügyes kezelői; továbbá Baranyi I., Fil- lári I., K. Bezzeg I., Szigethi gépész, Kovács B. Hassze lakostársak, kik férfias bátorsággal ott működtek, hol a vész legnagyobb volt, s terjedését leginkább akadályoztatták.

A kár azon szempontból nagy, mert a kárt szenvedettnek a legett házascska: min- den vagyona volt. A szerencsétlenségnek oka eddigelé nem tudatik.

Biztosítva nem volt.

Vajha belátná már népünk, a tűzeleni biztosítás áldásos voltát, s kész volna azért utolsó krajczárját is odaadni.

Időjárásunk: száraz, meleg. Várva-vár-ujuk a jöltevő esőt, — de ugy látszik hiába.

Búza, árpa termésünk kevés. Tengeri- hez semmi remény! Szomorú jelen, szomorú jövő!

Sz.

— **Jegyzéke** a b-gyulai kir. tszék előtt f. évi augusztus 3-án és a következő napjain felveendő bünpereknek.

Előadó: *Nogáll László.*

Augusztus 3.

1289. Argyelán Czinka György tolvajság.

1290. Buza János súlyos testi sértés.

1292. Csupilla Horgos Mihály tolvajság.

1292. Hizó Miklós súlyos testi sértés.

1293. Rotár György súlyos testi sértés.

Augusztus 4.

1294. Laczkó Ferenc és neje tolvajság.
1322. Novák Pál és társa Kován Murinyi János súlyos testi sértés.
1323. Szabó Péter és 2 társa tolvajság.
1324. Jenei Sándor veszélyes fenyegetés és tolvajság.

Augusztus 5.

1325. Szilágyi Sándor és 2 társa bírósági intézkedések lealacsonyítása.
1326. Biró András és 4 társa tolvajság.
1334. Ifj. Szikes János okirat hamisítás általi csalás.

Augusztus 6.

1729. Balog József csalás.
1730. Zalay Koszityi Lajos tolvajság.

Ujdonságok.

— **A vasárnapi nagymise** valódi concert volt, még pedig oly sikerült kivitelével, minőt székesegyházakban is csak ritkán élvezhetni. — A magán dalkör ez alkalommal lépett fel újabb szervezkedése óta a nyilvánosság elé először, s hogy az egyes hangok kiegészítése mily előnyösen történt, e fellépésnél határozottabban mi sem igazolható. Engesser Mátyás „C“ dur. „Veni Sancte“ ja, s áldozás alatt Schmidt Péter pécsi zongorász, férfi négyese oly szabadsággal, anynyi értelem, finom színezés és zenéérzéssel lett előadva, hogy a derék dalkör tagjait legnagyobb elismerésünk nyilvánítása mellett ez alkalomból arra kell kérnünk, ismételték ez élvezet nyújtást az oly kedves emléktől martius 7-ik hangversenyük ismétlésével mielőbb. — Gyönyörű részlet volt a Graduale J. B. Oberti színházi karnagytól, női kar, bariton soloval. A karban Obertiné, Dálnokiné, Tolnai, Molnár nővérek és Richter József énekeltek, a sólt Sziber ur énekelte. Mennyi varázs, mennyi emelkedett érzés volt a kar énekében, mily precíz, mily élet a Sziber ur sóljában, az említett nevek beszélnek el leghívebben. — Az ünnepélyes s valódi művelést nyújtó mise énekek legszebb része Proch „Ave Maria“ soprán sólja volt. Obertiné énekelte. Fényesebb diadalt alig arathatott volna azon állítás ellenében, hogy egy operette társulat primadonnájának nem elég erős, mint épen ez alkalommal. Oly erőly teljesség, s mégis anynyi báj és kellem, finom színezés, értelem és hatás volt énekében, mely nem csak a gyulai, de bármely első rendű vidéki színpadon is biztosítja számára az első énekesnői helyet. Enekét violín sóla s vonó négyese kísérte, a sólt Oberti hegedült. Gyulán már igen sok hegedűművész fordult meg egyszer másszor, Oberti hegedűje azonban ha ezeket talán nem is feledtetni, de bizonyára azok mellett feledésbe nem fog menni. Oberti az itt időző színtársulat karnagya, egy személynél maga a kar, s már eddig is csodálatra birt ügyes, minden hangjegy nélküli való játékával, annál kedvesebb volt a meglepetés, hogy a zongora művész, a hegedűt is ép oly biztosan kezeli. Meg kell említenünk még, hogy az énekeket Farkas Józsi zenekara kísérte, melynek jó hírnevét oly művész, mint Oberti ur teljes megelégedés nyilvánítása nem kevésbé fogja emelni. Nem lennének méltányosak, ha e szép mise előállításán ily szép sikerrel fáradozott Sziber Nándor ur érdemeiről is elismerésünk nyilvánításával ne emlékeznénk meg.

△ **A rom cath. iskolák vizsgálata** az elmúlt héten kielégítő eredménnyel ment véghez, — s a mostani 4. elemi osztályból a polgári iskolának jövőre elég tanyitványa leendő. Általában a cath. hitfelekezeti iskolák ügye városunkban a legjobbnak nevezhető. Jelenleg egy új iskola felállításán fáradozik a hitközség és egyháztanács, mely a nagy magyarvárosi részen levő fiú és leány gyermekeknek — kik a belső iskolától távolabb laknak szolgálnd könnyebbségére. Ugyszintén a leányiskolának állandó helyiségeül az iskolai épületben levő egyik tanítói lak szemeltetvén ki, — jelenleg ennek átalakítására folynak a tervezetek.

△ **Az első térzene után** Rácz Jancsi bandája serenáde-ot adott Göndöcs Benedek apát urnak, mivel az ő eszméje volt hogy a térzene tartásával a zenekar a közönség pártolását megérdemelve; — mit eddig

múltán meg is érdemel, mert kitünő karnagyanak vezetése alatt már is 8 új darabot begyakorolt, s jelenleg egy nagyobb zenemű betanulásával van elfoglalva. A verseny a két zenekar között nem dióstenül folyik, s a győzelem mindenesetre azé lesz, ki azt művészetével magának megszerezni és továbbra is biztosítani tudja.

△ **Valóban szörnyűség** mit művel pénteki hetipiaczok alkalmával egy csabai apró jószág kereskedő. Nem csak az a szemtelenség, mely az egész nagy templom környékét eltölti, hanem azon éktelen láрма és veszekedés, mely a többnyire falusi kofák és a kereskedő közt folyik, s melynek rendesen az a vége, hogy úgy délfele nagy átkozódással majdnem összeverik egymást, pár krajczár miatt, megérdemelnék, hogy a rendőrség némi ellenőrzést gyakorolna ezen aprójószág vásár fölött.

— **Az őszi hadgyakorlatok** kezdetüket vették már, még pedig a canicula legforróbb napjaiban. Megyénkbeli, mint tudjuk Szolnokra lettek nagyobb részt beszólitva a szabadságotok, s városunkból csőfőrtökön és pénteken indultak utnak. Az intelligens osztályból is többen vannak közülük; az egy éves önkéntesek ez idén lettek először beszólitva, több törvényszéki s megyei hivatalnok is van közöttük, kik aligha többit nem mulasztanak honn, mint használnak ott. Hanem hát az általános védkötelezettség törvénye, s az előtt épen alkotmányos ember hajol meg legkészségesebben.

— **A promenade-ban** szerdán volt az első térzene. Igen nagy közönség hallgatta. Ez igen szép dolog hanem a rendezők kifelejtik, hogy jelenleg városunkban színtársulat időz, melynek előadásait közönségünk amugy is gyéren látogatja, s épen ezért nem teszük helyesen, hogy a térzenék napjai a színi előadások napjaival összeesnek. Mint tudjuk hetenkint 2 napot szántak rá, és épen a színtársulat is 2 napot szünetel hetenkint, nagyon jól tennék tehát, kik ez, ügyre befolyással bírnak, hogy a térzenéket a színház szünettartásán tartónak meg, ugy legalább a közönség nem osztatnék meg s felváltva mindkettőt élvezhetné.

— **Névváltoztatás.** Kós Antal megyénkbeli körös-tarcsai lakos, belügyministeri engedély folytán, nevét Tóth-ra változtatta meg.

— **Helyreigazítás.** Lapunk múlt számában azt irtuk hogy Novák Kamill ur Zolfia meghalt. Mi e hirt elég biztosnak vélt forrásból merítettük, azonban mint később értesültünk e hír valótlan, a min szívünkben örülnünk, s szolgáljon e tudósítás kellemes vigaszul mind azoknak, kikre, előbbi hírünk szomorítólag hatott.

— **A torna-tűzoltó egyesület** jövő vasárnap, mához egy hétre délután 5 órakor a városbáza nagytermében közgyűlést fog tartani. Bizony már legfőbb ideje, s igen kíváncsatos lenne, ha minél számosabban vennének benne részt.

— **Gerla és Póstelek** nagy községgé alakult puszták tanácsa végleg megalakult, a mennyiben a belügyminister Kovács József volt helyettes szolgabíró által keresztül vitt, s a megye által törvénytelennek nyilvánított szervezést helyben hagyta. A községnek tehát ma már törvényes előjárósága s jegyzője van. Jegyzővé a július hó 14-én tartott választáson Dank Ferenc választott el, Bíró Gyobnár Mihály, törvénybíró id. Andó Pál, pénztárnok Hárshegyi István, esküdtek Jantyk András, Gyobnár Mátyás, Baukó György és Billék Mátyás lettek, illetőleg választottak el, még f. évi ápril 12-én, de megerősítést csak legközelebb nyervén a választás, működésüket is most kezdik meg.

— **Dalestély.** A szarvasi társasélet élénk voltát észlelték a f. év július hó 25-én a férfi dalkar által, a „Komló“ kertben rendezett dalestélyen. A csinos, és díszesen épült helyiségben nagy számú, és válogatott diletansok vendégkoszorúja gyűlt össze, kik között igen szép számmal Szarvas városának lengő százsorszozepei. A dalkar műsora ez volt: 1) Szabadságdal Hubertől, 2) Fényt, több fényt Lisztől, 3) Nemzeti zászló Hubertől, 4) Harcos imája Lachnertől, 5) Dalárinduló Erkel Ferencztől. A dalkar, főleg

annak művezetője Benka Gyula tanár ur, a közönség osztatlan tetszésével találkozott, mert hisz az ő fáradságtalan buzgalmanak köszönhető, hogy a pár hóval ezelőtt megalakult dalkar oly szép eredményt tüntet elő, és a közönségnek felejtethetlenné tette ez estélyt, mert míg egyfelől a dalkar gyönyörködtette, a műérzékeket, addig másfelől pedig a kedélyes, és fesztelen társaság élénkitette azt. Különösen ünnepeltté tette eme dalestélyt ama körülmény, hogy míg a terras alatti mulatók társasága vidoran volt, addig az égboltozatai, süri felhőkkel feltornyosulva, villámlott és dörgött. Az estélyt berekesztette a vidám kedélyű, és gyorslábu ifjuság által rendezett táncz, mely éjjel utánig tartott s eme tánczra Berzesenyi Dániel ezen szavai épen reá illette: „Majd lebegő szellő, szerelme felolvad epedve; titkos törvényeit mesterség nem szedi rendbe, csak maga szab törvényt, s lelkesedése határt.“

— **Polgári házasság.** G... n, ki már régóta pinceszékeskedik egy budapesti vendéglőben, szorgalma és takarékosága folytán szép vagyonra tett szert, a napokban egy budapesti polgár leány kezét kérte meg, mint hogy ő azonban zsidó, a leány pedig katolikus, azt ajánlotta, hogy polgári házasságilag keljenek egybe. A leánynak, ki a fiatal ember iránt hajlammal viseltetik, az ajánlat ellen nem volt kifogása. Az atya ellenben, bár toleráns férfi, a polgári házasságról mit sem akar tudni, és kinyilatkoztatá, hogy sokkal inkább szeretné, ha leánya jövődöbelije vallására térne át, és így a leány szerelemből völegénye iránt zsidónóvé lesz. A legsajátságosabb a dologban az, hogy a leányt a zárdában nevelték, és mikor a zsidó hitre való áttérést illetőleg megkérdezték, egy pillanatig se habozott, hogy igent mondjon.

— **A „Magyarország és a Nagyvilág“** 30-ik számának tartalma: *Képek:* Ponori Thewrewk Emil. — Toroczkói magyar népviselet. — A szálloda előtt. — Konstantinápoly. — Óserdő Keletindában. *Szöveg:* Ponori Thewrewk Emil. — A szépség és magasztosság. — Petőfi sírja. (Költ. Gáspár Imrétől). — A metamorphosis. (Elbeszélés ifj. Ábrányi Kornéltól). — Toroczkói magyar népviselet. — A szálloda előtt. — Konstantinápoly. — Óserdő Keletindában. — Ó-angol ereklyék. (Költ. Csukási Józseftől). — A fővárosból. — Színészet. — Szivbeli tartozások. (Regény Maquet Ágosttól). — Különlélek. — Képtalány. — Sakkfeladvány. — Szerkesztői üzenetek.

31-ik számának tartalma: — *Képek:* Csemeghi Károly. — Az eper leányka. — Török cigány. — A fadango. — Tell-Kápolna. *Szöveg:* Csemeghi Károly. — A kísértőhöz. Költ. Márkus Miklóstól). — Marienbadból. — A metamorphosis. (Elbeszélés ifj. Ábrányi Kornéltól). — Levél Franzensbadból. — Az eper leányka. — Török cigány. — A fadango. — Tell-Kápolna. — A fővárosból. — Szivbeli tartozások (Regény Maquet Ágosttól). — Különlélek. — Sakkfeladvány. — Szótalány. — Szerkesztői üzenetek. — *Előfizetési díj* Negyedévre 2 frt. 50 kr. Évenként 2 díszes jutalomkép. — Az 1874-iki évfolyom eddig megjelent számai még kaphatók.

— **Ösztöndíj állatorvosoknak.** A magy. kir. álladalmi ménés intézeteknél rendszerezített hat ösztöndíjas állatorvos gyakoronoki állomásra a földmívelési miniszterium pályázatot hirdet, melynek föltételei: A gyakorlati idő folyó évi october hó 1-én kezdődik és két évre terjed. A gyakorlatra felvett állatorvosok évenként 200 forintnyi ösztöndíjban fognak részesítettetni. A gyakoronokok egyszerű elhelyezéséről az intézetekben gondoskodva leendő, az étkezésére nézve pedig az intézeti tiszték és hivatalnokok részére biztosított kedvezményekben részesülnek. A folyamodványok felszerelve augusztus 20-áig nyújtandók be a földmívelési miniszteriumhoz.

— **Utóbbi közlés óta** a békésmegyei muzeum következőkkel gyarapodott, jelesen adományoztak: Ifj. Uferbach János helybeli polgár egy középkorú XIV. századbeli bronz pecsétlő gyűrűt, melyen egyenes kardot tartó kar könyököl nap, és hold jelvények között.

— **Tiszteletes Pap Mihály** helybeli ref. lelkész Vidó István gyulai földész a sióret-dűlőben kapálás közben felszínre jutott Krisztian svéd fejedelem kis ezüst pénzét. — Décey József b.-csabai kereskedő ur Zsigmond m. k. ezüst csorba obulusát. — Haan Antal Romában tartózkodó hazánkfia, Kossuth Lajos emlékére Amerika által veretett fejérelék érmet; — IX. Pius rom. pápa 1866-ki két soldi réz, és 1869-ki tíz soldi ezüst pénzét: végre a Sz. Marinói köztársaság 1861-iki tíz centimes rézpénzt. — Lichtner Cecília urnő Békésről Diva-Faustina rom. császárnő. XIV. Lajos francia király 1660-ki I. Lipót r. cs. 1664-ki XV-tös; Károly ol-mücsi püspök 1670-ki garasos; — Lipót belga király 1863-ki öt centime, venetiai köztársaság 1848-ki tizenöt centesim, helvetziai kanton 1850-ki öt centimes ezüst pénzeket dobozi jegyző Kéry Elek ur által beküldve. Hajóssy Ottó megyei főjegyző ur I. Lipót r. cs. 1698-ki styria ezüst garasát, és egy elkopott feliratu régi osztrák ezüst pénzt. Gyepes Péter helybeli földész Bethlen Gábor nemzet-fejedelem 1622-ki ezüst pénzét, egy tengeri csikóczát, és egy darab onix-ásvány követ, Jancsovic István volt szarvasi evang. lelkész ur — Imre fia által Halászteleken 1873. fürdés közben az anyakörsben talált félig megkövesedett Szarvas agancsot. Végre Birsy József őrnagy ur 1848-ki évi nemzeti színekből álló tiszti, és selyem övét szíveskedtek beküldeni.

— **A szinkörből.** Szombaton „A háromcsőrű kacsá“ ismételve, az elsőnél sikerültebb s összévágóbb előadással. Közönség szép számmal. Vasárnap a „Két pisztoly“ Szigligeti kedves népszínműve. Jó választás volt, hanem az előadásra nem sok gondot fordítottak, oly vontatott, s több helyt igen zavart volt. Sobri Jósikát Tolnai játszta, ha ugyan játéknak lehet mondani azon ügyetlen kapkodást, utánzást, melyben a szíjaj, szabad betyárra ki sem ismerhetett, aztán a népdalokhoz meg épen mi hangja sincs. Toldi Bájkerit adta sok méltóság- s önézettel. Dálnoki Huglija a közönséget igen jó hangulatban tartotta, s halás is volt érte többszörös kihívása által. — Kedden „Egy magyar plebános.“ Ha Tatár Péter munkáit ponyván árulják, e népszínműnek nevezett ostobaságnak alig találánk helyet, ha csak nem a saját kofáknál. S a társulat eljárását még sem kárhoztatjuk e darab színrehozatalért, „cassa“ darabnak vélte, s megragad minden alkalmat, hogy némi kis közönséget hozzon össze, azonban mint láttuk ez sem sikerül, igen kevesen nézték. E nap különben Nagy Ferenczé volt, mintha csak kísérletnek volna Moizes zsidójában, anyni eredetiség volt benne, mennyit itt működése óta nem is képzelelk. Szerdán „Ördög naplója“ „jeles francia viggáték“ mondja a színlap, persze hogy nem vigjáték, hanem ez ismét egy kis lép akart lenni, melyre a közönség szállni fog, de még gyengébben sikerült, mint a „Plebános“, s ezt egyenesen a kapitányágnak rójuk fel, a térzene rendezése miatt, miről különben más helyen emlékeznünk meg. — Közönségünk mindenesetre igen sok műélvezettől fosztá meg magát, hogy e darabot nem nézte meg, melynek előadása is a legsikerültebbek közé tartozik, s melyért a cigányzene bizony sovány kárpótlást nyújt. Csőfőrtökön „A csavargó“ Toldi Ferencz jutalmára. Jól esett látnunk, hogy közönségünk mégis csak érdeklődik valamennyire, s tömeges megjelenésével jutalmazta Toldit, kinek különben anyni jó estét köszönhetünk. Mi a darabot illeti, kár volt lefordítani, a színírodalom igen keveset, legfeljebb Szegedi Antal nyert egy jó szerepet „Mátyás“-ban. Toldit, mint szerelmezt, mint salohnóst ismertük eddig, s meglepetve láttuk, mint csavargó koldust előállani. Az előadás különben, a mennyire ily darabot elő lehet adni, sikerültnek mondható, melyből az oroslán rész Szegedi Antalnak jutott. Közönség igen szép számmal. Tegnapra a „Trapesunti herczegnő“ volt, mára pedig a „Czigány“ van kintözve, a czim-szerepben Becseyvel, ki remélünk engedi Piros Pista — a „Két pisztoly“-ból — eredeti alakítása után, hogy az előadás sikerül ni fog. S most már kedden az előadások véget érnek, közönségünk még e három nap

alatt sokat helyrehozhat, mit egy hosszú hó-
napon át mulasztott, s még egyszer: ha ed-
dig cultusból nem, látogassuk meg őket most
humanitásból.

Nyilatkozat.

Szarvas, július 26. Az ez évi szar-
vasi programu képességi átnézetében ez a
kitétel „49 szláv anyanyelvű” feltűnést okoz-
ván, s oly bal magyarázatnak nyújtván tám-
pontot, mirtha bizony a szlávok valami ter-
jedést mutatna intézetünkkel, — ezennel min-
den félreértés ellenére kijelentem, hogy én e
czímen: „anyanyelv” itt merőben anyanyel-
vet értem s egyáltalán nem nemzetiséget,
mely utóbbi értelemben szláv tanulónk egy
sincs, hanem az érintett 49 is a magyar
nemzetiség rovatába esik. Együttal megjegyzem,
hogy szláv szellemet terjesztő tanárokról
Szarvason a legszigorubb ellenőrzés mel-
lett sem szerezhettek magannak tudomást.
Tatay István,
igazgató.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, miszerint a
Békésmegyei lótenyésztés emelésére engedé-
lyezett lótenyésztési jutalombiztosítás f.
évi október hó 18-án Szarvason fog meg-
tartatni, — mely alkalommal következő ál-
lamdíjak lesznek kifizetve.

I. Sikertelt szopócsikóval bemutatott
anyakanczák számára, melyek jól ápolt, egész-
séges és erőteljes állapotban vannak s a jó
tenyészkancaikkal kellekeivel bírnak.

Első díj . . . 12 darab magyar arany.
Második díj . . . 10 „ „ „ „
Harmadik díj . . . 8 „ „ „ „
Negyedik díj . . . 6 „ „ „ „
Ötödik díj . . . 5 „ „ „ „
Hatodik díj . . . 5 „ „ „ „

II. Három éves kanczacsikók számára,
melyek kitünő tenyészképességet ígérnek.

Első díj . . . 10 „ „ „ „
Második díj . . . 8 „ „ „ „

Harmadik díj . . . 6 „ „ „ „
Negyedik díj . . . 5 „ „ „ „
Ötödik díj . . . 5 „ „ „ „

Minden tekintetben kitünő mén- és kan-
ca-csikókat a kifizetett díjakból pályázaton
kívül is jutalmazhat a díjosztó bizottság.

Ezen államdíjakra pályázhat minden
Békésmegyei tenyésztő, ha közérlelőjárói
bizonyítvánnyal igazolhatja azt: hogy a szo-
pócsikóval bemutatott anakancza már a
csikó születése előtt sajátja volt, vagy pedig
hogy a kiállított három éves kanczacsikó egy,
az ellés idejékor birtokában volt anyától
származik és általa neveltetett.

A pályázathoz csak az angol telivér-
lovak kizárva, — minden egyéb faj
— akár nagyobb, akár kisebb tenyésztő ál-
tal nevelt ló, az aranydíjakra kivétel nélkül
pályázhat; ha azonban valamely ménestulaj-
donos vagy bármely más díjnyertes pályázó
a nyert aranydíjat a közügy érdekében a

hely színén ujjal pályázat alá kívánna bo-
csátani, úgy kintűntetésül a díjak szerint fo-
kozatosan osztályozott arany-, ezüst- vagy
bronz-diszoklevelet fog nyerni.

A bemutatott lovak megbirálása, vala-
mint az odaitelt díjak kiosztása is, egy e
végre alakult vegyes szakbizottság által azon-
nal a hely színén fog eszközöltetni.

Hogy a díjosztó bizottság kellő időben
megtudhassa valamennyi pályázó ottlétét, kö-
teles minden pályázó a kijelölt nap reggelén
Szarvason, a helyhatóságnál jelentkezni, hol
további utasítást nyerend.

Kelt Budapesten, 1874. május hó 15-én.
A földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi

m. k. ministerium.

Kiadó-tulajdonos és felelős szerkesztő:
Dobay János.

HIRDETÉSEK.

Anatherin szárviz

dr. POPP J. G. es. k. udv. fogorvostól Bécs-
ben, Stadt, Bognergasse 2 sz.
1 forint 40 krajczáros palackokban,
legjeltebb szer csúsz fogfájás, a foghús gyü-
ladása, daganata és kibővítése ellen; feloldja a
meglevo fogkövet s gátolja annak újraakku-
lást, megerositi a mozgó fogakat a foghús
megszilárdítása által; s midőn a fogakat és
foghúst minden ártalmas anyagtól megtisztít-
ja, a szájnak kellemes frissességet kölcsönöz,
eltávolítja a száj rossz bűzét csak rövid ideit
használat után is.

Anatherin fogpép

dr. POPP J. G. es. kir. udv. fogorvostól
Bécsben.
E készítmény megőrzi a lehellet frisse-
ségét és tisztaságát, azon kívül arra is szol-
gal, hogy a fogaknak vakító fehérséget köl-
csönözzön, azok romlását gátolja s a foghúst
megerosítja.

Dr. POPP J. G.

Növény-fogpora.

Annaira tisztítja a fogakat, hogy napon-
kénti használata által nemcsak az annyira kel-
lemetlen borkó távolíttatik el, hanem a fogak
glazurja és fehérsége is mindinkább gyarapo-
dik. — Egy doboz ára 63 kr. o. e.

Raktárak:

Gyulán: Orley István és Winkler Ferencz gyógy-
szereseknél.
Békésen: Benedikty József gyógyszerésznél.
Csabán: Varságh Béla „
Simándon: Csiky M. „
Sarkadon: Trajanovics Ágoston gyógyszer-nél.
Orosházán: Medvezky K. gyógyszerésznél.
Pankotán: Tanfi C. „
Mező-Berényben: Nareisz János gyógyszer-
észnél.
Gyulán: Smetán Fülöp fűszerkereske-
desben.

82) 5—26

Dr. Handler Mór

orvos- és sebész-tudor, szülész és szemész

gyógyit gyökeresen fényes és tartós siker biztosítása mellett mindennemű

Titkos betegségeket,

1) az önfertőzésnek minden következményeit, u. m.: 10—12

65) magömléseket,

az ingerlékeny gyengeséget, az ondófolást, különösen a

tehetetlenséget

(elgyengült férfierőt)

2) húgyesőfolyásokat (még oly idülteteket is), a nemzőrészek bu-
jakóros fekélyeit és másodrendű bujakórt minden alakjai-
ban és elcsufitásaiban

3) húgyesőszükküléseket.

4) fris és idült nyákfolyásokat nőknél, az ugynevezett fehérfo-
lyást, és az onnan eredő magtalanságot,

5) bőrkütyütségeket,

6) a húgyhólyag betegségeit és mindennemű vizeleti nehézségeket.

Rendel naponként: délelőtt 10 óratól 1-ig, délután 3

Lakik Pesten, belváros, kigyó-utca 2. sz. a., kigyó-
és városház-utca sarkán, (Rottenbiller-féle házban)

I. emelet, bemenet a lépcsőn.

Díjjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik és a gyógyszerek megküldetnek.

Házeladás.

Szarvason a nagyteme-
tő utczában a 629-ik szám
alatti ház, a melyben fűszer-
kereskedés is van, és vas-
kereskedésre is nagyon al-
kalmas, szabad kézből el-
adó. A venni szándékozók
a háztulajdonossal helyben
értekezhetnek.

GYOVAI FERENCZ.

88) 2—3

Egy zsellérelletőség a Bá-
nomban szabad kézből eladó.
Értekezhetni

Keblovszki Lajos

ügyvéddel Gyulán.

89) 2—2

Szives figyelembe vétel végett!!

Van szerencsénk a t. cz. közönséget értesíteni, hogy Gyulán, a főtéren, Czégényi-féle házban FIÓK-ÜZLETET nyitottunk disz-, norinbergi- és rövid-áruinkból, a melyben jól felszerelt raktárt tartunk férfi- és gyermek kalapokból, a legújabb hölgy-, férj- és gyermek- tartósan készített czi-
pökből, nagy választékban, jutányos áron.

Együttal ajánljuk nagy raktárunkat a legújabb fehér Schifon és vászon, szines creton és oxford-ingekből, gallérok-, kezélok- és nyakkendök-
ből legújabb minták szerint; nagy raktárt tartunk gyapjú és czérna harisnyákából, felér és szines zsebkendőkből, finom Moll, Creppe-Lisse, Tarla-
tan, Mouslin, Organtin, Chiffon, vászon, és egyéb bélések valokból; — Blond, Fullanglais, Illusion, Crepp és Gazir kelmékből; — nagy választékot
csipkék, rojtok, paszománt munkákból, — selyem és atlasz-szalagokból, minden színben és szélességben; A LEGUJABB FÜZÖK (Mieder); nap- és
esernyőkben nagy választékban, ugyszinte parlament-legyezőkből is.

Czérna, selyem és tükből varrógépekhez, továbbá pottendorfi kötő és szövő pamutból a legjobb minőségű varró- és himző-czérnákból.
Utazó bőröndök, kezi táskák és egyéb uti készletekből; — valódi tajtekpipák és szivarszipkákból leszállított jutányos áron, biztosítva a
legillendőbb kiszolgáltatást.

Minden vásárlásnál készpénz-fizetés mellett 2% engedmény (kivéve a lisztvásárlásokat), kérjük tehát a t. közönség becses látogatását

teljes tisztelettel

SILBERSTEIN TESTVÉREK.

3—3

Árlejtési hirdetmény.

Az élőviz-csatornán Csabán építendő köhida né-
ve újabb árlejtés rendeltetvén el; ennek Gyulán, a me-
gye székházánál leendő megtartására határidőül folyó
évi augusztus 9-ének d. e. 10 órája tüzetik ki; miről
a vállalkozni kívánók oly hozzáadással értesítetnek,
hogy az árlejtési feltételeket a terv és költségvetéssel
együtt a megyei mérnöki hivatalos szobában előre is
megtekinthetik; az árlejtés előtt 560 frt bánompénzt
letenni tartoznak; s hogy bánompénzzel ellátott zárt
ajánlatok is elfogadhatnak.

Kelt Gyulán, július 22-én.

Jancsovics Pál,

alispán.

91) 1—

Haszonbérlet.

92) Körös-Tarcsán Békésmegye-
ben 424 hold első osztályu föld
lakházzal f. é. sept. hó 29. napjá-
tól kezdve több évre haszonbérbe
adatik, — értekezhetni személye-
sen vagy levelileg Kralovszky Mór
uradalmi ügyvéddel Nagyváradon.

Egy vendéglős

Békésmegye Szarvas városában, hol a heti és országos
vásárok tartatnak, így a legjobb helyen létező „Sas”
czimű vendégfogadóban egy számoló vendéglős szüksé-
geltetik, ki a bérlőnek italokat mérne, a többi jogokat
pedig, úgy kávéházat, mint különös szobákat, széna, és
zabladást és istállóból bevételt ő maga használna — e
folyó évi szt. Mihály naptól kezdve 3 egymásután kö-
vetkezendő évekre.

Erre alkalmas vállalkozó rövid idő alatt érte-
kezhet

Weiss J.

fakereskedő és regale-bérlővel
Szarvason.

93) 1—2